

5. ÜNİTE

putlar, tapınılan ve kutsanan şeylerin resimleri olursa haram olur. Örneğin, İsa ve Meryem resimleri gibi. Bu tür şeylerin alım satımı da haramdır. İkinci görüş, Hanefîler ve Şâfiîlere aittir. Bunlara göre canlı resimlerini yapmak yasaktır. Bu konuda resim ile heykel arasında fark yoktur.

2. Cansız doğal nesnelerin; ağaçların, dağların, yıldızların ve diğer tabiat güzelliklerinin resminin yapılmasında sakınca yoktur. Ancak bunlar arasında insanların tapınmak amacıyla resmini yaptıkları olursa, bu durumda caiz olmaz.
3. İnsanların ürettikleri ya da inşa ettikleri şeylerin resimlerinin yapılmasında sakınca yoktur. Ev, ibadethane, araba ve gemi gibi şeylerin resimleri yapılabilir.
4. Ebru, tezhip, çinçilik, halı dokumacılığı gibi soyut resimler ittifakla mübahdır.
5. Kutsallık içermeyen canlı tasvirlerinden çocuklara oyuncak edinilmesinde bir sakınca yoktur.
6. Eğitim - öğretim, kimlik, pasaport, suçluların tespit ve takibi gibi gerekli görülen durumlarda resim ve fotoğrafta bir sakınca yoktur.
7. Yere serilmiş halı ve kilimlerdeki veya yatak örtülerindeki resimlerde sakınca görülmemektedir.
8. İbadet etmek veya kutsamak için resim ve heykel yapmak ittifakla haramdır. Bunların üretim ve ticareti de yasaktır.
9. Resmin konusu, ahlak ve adaba aykırı ise, örneğin müstehcenlik içeriyorsa, caiz değildir.
10. Resim bulunan yerde namaz kılmak mekruhtur. Resim namaz kılanın kible tarafında ise Hanefî Mezhebi'ne göre bu daha sakıncalıdır. Küçük olması ve yüceltme amacı taşımadığı için para gibi üzerinde resim bulunan şeylerle namaz kılmak caiz görülmüştür. Bunlar aynı zamanda cep gibi kapalı yerlerde taşınabilirler.

İslamda tabiat güzelliklerinin resminin yapılmasında sakınca yoktur.

Sonuç olarak; İslam âlimleri resim ve heykel yaşağında tevhid inancını şirkten arındırma amacı güdüldüğünü belirtmişlerdir. Resim yapmanın ve resimli eşya kullanmanın, tevhid inancına aykırı bir sonuca götürme durumu veya endişesi olmadığı sürece caiz, putlaştırılmaya müsait şahsiyetlerin kutsallık atfetme amaçlı resimlerini yapmanın ise haram olduğu sonucuna varılabilir.²³

4.2. Spor

Hız. Peygamber, insanı geliştirici, yetiştirici nitelikli bazı oyun ve spor çeşitlerini tavsiye etmiştir. Bunların başında koşu (atletizm), güreş, okçuluk, yüzme gibi etkinlikler gelir. Koşu yarışmaları bu sporu yapanların sağlığı açısından yararlı olduğu gibi, bunu izleyenler açısından da heyecan verici, dinlendirici ve hoş vakit geçirici özelliindedir. Hız. Peygamber'in, bu şekildeki yarışları teşvik ettiği ve sahabenin de bu tür yarışmalar yaptığı kaynaklarda zik-

Peygamberimiz, insanı geliştirici bazı spor çeşitlerini tavsiye etmiştir

²³ Diyanet İşleri Başkanlığı, *İlmihal*, C. II, s. 94-117.